

Valtuustoryhmien välisten taloussuunnitteluneuvottelujen yhteenvedopöytäkirja 10.11.2025

Sisällys

1. Yhteenvedopöytäkirjan tarkoitus -----	2
2. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma - kirjan euromääräiset muutokset -----	3
3. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma - kirjan tekstimuutokset -----	4
4. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät pöytäkirjamerkinnät -----	8
5. Allekirjoitukset -----	11

1. Yhteenvetopöytäkirjan tarkoitus

Taloussuunnitteluneuvotteluista laaditaan yhteenvetopöytäkirja, johon kootaan neuvottelussa esiin nostetut evästyksöt vuoden 2026 talousarvioon ja vuoden 2026–2028 taloussuunnitelmaan, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin sekä pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksuihin liittyen.

Yhteenvetopöytäkirja liitetään osaksi talousarviota, taloussuunnitelmaa, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja sekä pelastuslaitoksen valvonta- ja palvelumaksuja koskevaa aluehallituksen esitystä ja aluevaltuuston pöytäkirjaa.

Neuvottelusovussa mukana olevat ryhmät sitoutuvat äänestämään aluehallituksessa ja aluevaltuustossa neuvottelutuloksen mukaisesti.

2. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma -kirjan euromääräiset muutokset

Neuvotteluissa sovittiin seuraavat euromääräiset muutokset hyvinvointialuejohtajan pohjaehdotukseen nähden (merkitty tiedoksi aluehallituksessa 27.10.2025 § 241):

Muutokset

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut: Pidetään käyttämättömien ja peruuttamattomien aikojen maksu ennallaan (56,70 euroa).

Kustannusvaikutus + 0,1 miljoonaa euroa

2. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden ensilinjan toimintaan lisätään 165 000 euroa.

Kustannusvaikutus + 0,165 miljoonaa euroa

3. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut: Pidetään geriatrian- ja palliatiivisen poliklinikan lääkärin etävastaanottojen hinta ennallaan (28,20e). Näiden palveluiden hoitopuhelut ovat maksuttomia.

Kustannusvaikutus + 0,1 miljoonaa euroa

4. Poistetaan kotihoitoon liittyvä säästö (0,2 miljoonaa euroa)

Kustannusvaikutus + 0,2 miljoonaa euroa

Lisäksi päätettiin pitää luottamustoimielinkustannukset nykytasolla. Muutosten kustannusvaikutukset kompensoidaan alentamalla toimintamenoja konsernihallinnossa. Tämä toteutetaan hallinnollista työtä vähentäviä hallinnon järjestelmäuudistuksia vauhdittamalla.

3. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelma -kirjan tekstimuutokset

Neuvotteluissa sovittiin seuraavat tekstimuutokset hyvinvointialuejohtajan pohjaehdotukseen nähden (merkitty tiedoksi aluehallituksessa 27.10.2025 § 241):

Kirjaan tehtävät tekstimuutokset

1. s. 29 kohta "Kehitämme lähete- ja konsultaatiokäytäntöjä sekä selvitämme, voidaanko erikoissairaanhoidon lähetemääriä vähentää mahdollistamalla matalan kynnyksen erikoislääkärikonsultaatiot ostopalveluna." muutetaan muotoon: "Kehitämme lähete- ja konsultaatiokäytäntöjä sekä selvitämme, voidaanko erikoissairaanhoidon lähetemääriä vähentää mahdollistamalla matalan kynnyksen erikoislääkärikonsultaatiot ostopalveluna *tai omana toimintana.*"
2. s. 29 lisäys: "Varmistetaan päihdepalveluiden tarjonta alueella niin, että erityisesti matalan kynnyksen palveluja on saatavilla kattavasti siellä missä tarvitaan molemmilla kansalliskielillä. Varmistetaan yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa, että alaikäiset pääsevät vieroitukseen viiveettä."
3. s. 29 lisäys: Vahvistamme terapiatakuun toteutumista aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa.
4. s. 33 kohta "Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa (1,0 milj. euroa)" muutetaan muotoon: "Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa *asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys huomioiden* (1,0 milj. euroa)".
5. s. 33 kohta "Kotiin vietävän teknologian lisääminen (0,2 milj. euroa)" muutetaan muotoon: "Kotiin vietävän teknologian lisääminen"
6. s. 36 lisäys: "Vahvistetaan yhteistyötä kuntien kanssa, jotta opiskeluhuollon näkyvyys kouluissa kasvaa. Opiskeluhuolto järjestetään ensisijaisesti lähipalveluna kouluilla. Opiskeluhuollon resurssointia tarkastellaan kokonaisuutena (kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat, lääkärit, tarvittaessa muut ammattiryhmät), jotta moniammatillinen

- yhteistyö toteutuu. Lisäksi vahvistetaan konsultaatorakenteita opiskeluhuollon ja mielenterveyspalvelujen välillä.”
7. s. 36 lisäys: ”Hyvinvointialue järjestää vammaisille lapsille koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan sellaisen tuen, joka on moniammatillisesti katsottu tarpeelliseksi ja tuki mahdollistaa osallistumisen aamu- ja iltapäivätoimintaan.”
8. s. 37 kohta ”Oman asumispalvelun paikkojen muunto ympärivuorokautiseksi (0,4 milj. euroa)” muutetaan muotoon: ”Oman asumispalvelun paikkojen muunto ympärivuorokautiseksi heikentämättä omaishoidon vapaiden saatavuutta (0,4 milj. euroa).”
9. s. 42 lisäys: ”Hyvinvointialue huolehtii osaltaan, että erikoissairaanhoidon nettokustannukset eivät Uudellamaalla kasva perustasoa nopeammin. Kun toimintoja siirretään HUS-yhtymältä hyvinvointialueille, siirretään myös toimintaa vastaava budjetti täysimääräisesti.”
- 10.s. 42 kohta ”Tavoittelemme yhdessä HUS-yhtymän kanssa, että vuoden 2026 loppuun mennessä konsultaatiokäytänteet toimivat sujuvasti ja digitaalisesti kaikilta tärkeimmiltä lääketieteen erikoisaloilta. Lisäksi selvitämme alueellisen pilotin avulla, voidaanko erikoissairaanhoidon lähetemääriä vähentää mahdollistamalla matalan kynnyksen erikoislääkärikonsultaatiot ostopalveluina.” muutetaan muotoon: ”Tavoittelemme yhdessä HUS-yhtymän kanssa, että vuoden 2026 loppuun mennessä konsultaatiokäytänteet toimivat sujuvasti ja digitaalisesti kaikilta tärkeimmiltä lääketieteen erikoisaloilta. Lisäksi selvitämme alueellisen pilotin avulla, voidaanko erikoissairaanhoidon lähetemääriä vähentää mahdollistamalla matalan kynnyksen erikoislääkärikonsultaatiot ostopalveluina *tai omana toimintana.*”
- 11.s. 48 lisäys: ”Hyvinvointialue edistää mahdollisuutta automaattiselle maksukatolle yhteistyössä HUS-yhtymän ja muiden Uudenmaan alueiden kanssa niin, ettei maksukaton täytyminen ole ainoastaan asiakkaan vastuulla.”

- 12.s. 48 lisäys: "Kehitetään yhteistyötä kuntien ja joukkoliikennejärjestäjien kanssa tavoitteena parantaa sotepalveluiden saavutettavuutta (esim. aikataulutus)."

Kirjan liitteisiin tehtävät tekstimuutokset: Kooste talousarvioon sisältyvistä keskeisistä toimenpiteistä ja niiden vaikutusarvioinneista

1. s. 23 otsikko "Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa" muutetaan muotoon: "Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys huomioiden."
2. s. 25 lisäys: Etäkotihoitoa ja teknologioita lisättäessä asiakkaan oma mielipide ja toive huomioidaan.
3. s. 25 kohta "Teknologian lisääminen vähentää kotihoidon henkilöstötarvetta." muutetaan muotoon: "Teknologian lisääminen vähentää kotihoidon henkilöstömäärän kasvutarvetta."
4. s. 25 kohta "Toimenpide vähentää kustannuksia kokonaisuudessaan 0,2 M€ vuodessa." muutetaan muotoon: "Toimenpiteelle ei asetettu säästötavoitetta."
5. s. 30 kohta "Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ensivaiheen arviointia, selkeyttää yhteydenottokanavia ja parantaa asiakkaiden ohjautumista tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin." muutetaan muotoon: "Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ensivaiheen arviointia, selkeyttää yhteydenottokanavia ja parantaa asiakkaiden ohjautumista tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin *sekä edistää yhteistyötä järjestöjen kanssa.*"
6. s. 36 lisäys " Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelun säästöä ei kohdisteta erityisen osallisuuden tukeen eikä hyvinvointialue edellytä henkilökohtaisen avustajan vaihtoa ostopalveluissa."
7. s. 38 otsikko "Paikkajärjestelyt omissa asumispalveluissa" muutetaan muotoon: "Oman asumispalvelun paikkojen muunto ympärivuorokautiseksi heikentämättä omaishoidon vapaiden saatavuutta."

8. s. 53 lisäys: "Asumisyksiköiden puhtauspalveluja harmonisoitaessa on huolehdittava avustavien tehtävien tarkoituksenmukaisesta jaosta osaaminen ja työkuorma huomioiden."

Kirjan liitteisiin tehtävät tekstimuutokset: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut

1. Ei muuteta peseytymisen ja hygienian hoidon tuen (peseytymispalvelu) asiakasmaksuja

4. Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät pöytäkirjamerkinnät

Neuvotteluissa sovittiin seuraavat talousarviokirjan täytäntöönpanon pöytäkirjamerkinnät:

Katsaukset ja selvitykset

1. Aluehallitukselle tuodaan seurantatietoa sote-järjestöjen saaman valtion rahoituksen leikkausten vaikutuksista Länsi-Uudenmaan alueen sote-järjestöjen toimintaan ja palveluihin alueella (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
2. Aluehallitukselle tuodaan katsaus sosiaalihuollon neuvontapalvelun käynnistymisestä ja siitä saadaanko kiireelliset yhteydenotot käsiteltyä saman päivän aikana. Samalla varmistetaan, että sosiaaliohjaajilla on riittävä osaaminen eri asiakasryhmien palvelutarpeiden tunnistamiseen (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
3. Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan seurantatietoa asunnottomuuden määrästä ja sen kehityksestä koko Länsi-Uudenmaan alueella sekä asunnottomille suunnatuista palveluista ja toimista, joilla asunnottomuutta ehkäistään (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
4. Aluehallitukselle tuodaan selvitys siitä, miten ja millä kustannuksin voitaisiin toteuttaa koululaisten lakisääteiset suun terveydenhuollon tarkastukset asiakaslähtöisesti (ensisijaisesti) lähipalveluna kouluissa tai yksiköissä, jotka sijaitsevat koulujen lähellä (selvitys, käsittelytavoite: kvartaali 3/2026).
5. Aluehallitukselle tuodaan päätettäväksi jatkotoimenpiteet rintasyöpäseulonnan uudelleen järjestäminen alueella siten, että palvelun saavutettavuus paranee koko hyvinvointialueella (selvitys, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
6. Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan palvelukuvaus ikäneuvolapilotista (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).

7. Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan katsaus siitä, miten omaishoidettavien lyhyen ajan ”parkki” voitaisiin nykyresurssein toteuttaa (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 4/2026).
8. Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan katsaus muistisairauksista (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 4/2026).
9. Palvelut ja henkilöstö -lautakunnalle tuodaan palvelukuvaus siitä, miten Olkkari-toiminta ja päivätoiminta järjestetään koko hyvinvointialueella (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
10. Aluehallitukselle tuodaan selvitys siitä, miten ensihoidon saatavuutta voidaan parantaa. Selvitys tehdään lähtökohtaisesti yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa (selvitys, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
11. Valmius- ja turvallisuuslautakunnalle tuodaan katsaus sopimuspalokuntien kiinteistökorvausten tasosta (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
12. Aluehallitukselle tuodaan katsaus asumispalveluiden vastuualueen käynnistymisestä ja toiminnallisesta tilanteesta (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 3/2026).
13. Aluevaltuustolle tuodaan katsaus hallinto- ja johtamisjärjestelmän nykytilasta, jossa kerrotaan, miten hallintorakenne on muuttunut hyvinvointialueen toiminnan aikana vuodesta 2023 (katsaus, käsittelytavoite: kvartaali 2/2026).
14. Laaditaan vuoden 2026 aikana Raaseporin sairaalaa koskeva palvelusuunnitelma, jossa määritetään perusterveydenhuollon ja perustason erikoissairaanhoidon palvelut huomioiden asukkaiden tarpeet. Työ tehdään yhdessä HUS-yhtymän kanssa. Raaseporin sairaalan tilojen osalta kannustetaan HUS-yhtymää laatimaan suunnitelma siitä, miten tiloja voidaan hyödyntää tarvittaessa myös vuokraamalla niitä yksityiselle toimijalle.

Muut pöytäkirjamerkinnät

15. Lisätään kuntien kanssa yhteistyötä, jotta voidaan luoda uusia kohtaamispaikkoja ja toimintamuotoja, jotka mahdollistavat eläkeläisten toimintakykyä ylläpitävän toiminnan.

16. Hammashoidossa kehitämme suun terveydenhuollon palvelupolkua siten, että asiakaslähtöisyys paranee. Selvitämme kesään mennessä kuinka koululaisten hammastarkastuksia olisi mahdollista toteuttaa lähipalveluna tai liikkuvina palveluina.
17. Omalääkäri-/hoitajamallissa mahdollistetaan työskentely terveysasemien ulkopuolisissa tiloissa.
18. Vuoden 2026 aikana selvitetään laboratoriopalvelujen asiakaslähtöisempää järjestämistä HusLabin kanssa.
19. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä paljon palvelua käyttäviä vammaisia henkilöitä ohjataan tekemään asiakasmaksujen alentamishakemus.
20. Hyvinvointialue sitoutuu jatkossakin edistämään tasa-arvoa ja puuttumaan tiukasti häirintään.
21. Varmistamme takaisinsoittojärjestelyjemme toimivuuden huomioiden erityisesti ne asiakkaat, jotka eivät voi tai halua käyttää digitaalisia asiointikanavia. Parannamme takaisinsoittojärjestelmän teknistä toimivuutta ja asiakaslähtöisyyttä.
22. Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelun säästöä ei kohdisteta erityisen osallisuuden tukeen eikä hyvinvointialue edellytä henkilökohtaisen avustajan vaihtoa ostopalveluissa.
23. Hyvinvointialue kartoittaa vuoden 2026 aikana keinoja selvittää niiden asiakkaiden oikeutta asiakasmaksuvapautukseen, jotka ovat päätymässä oikeudelliseen perintään.
24. Kehitetään maksuvapautusprosessia edelleen niin, että se on asiakkaille mahdollisimman vaivaton ja yksinkertainen.
25. Vuoden 2026 ajan jatketaan sekä talousarvioon sisältyvien tulostavoitteiden (sitovat tavoitteet) että strategian toimeenpanon seurantamittariston kehittämistä. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta neuvottelee tulostavoitteista ja seurantamittareista ennen vuoden 2027 talousarvion käsittelyä.

5. Allekirjoitukset

Espoossa 10.11.2025

Anna Sahiluoma, Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja

Eeva Hiila, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtaja

Henrik Wickström, RKP:n valtuustoryhmän puheenjohtaja

Henna Partanen, Vihreiden valtuustoryhmän puheenjohtaja

Aino Akinyemi, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtaja

Marjut Frantsi-Lankia, Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja

Ari Mönttinen, Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puheenjohtaja

--

Yhteenvetopöytäkirjan vakuudeksi

Jarno Moisala, hallintojohtaja, aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan
pöytäkirjanpitäjä